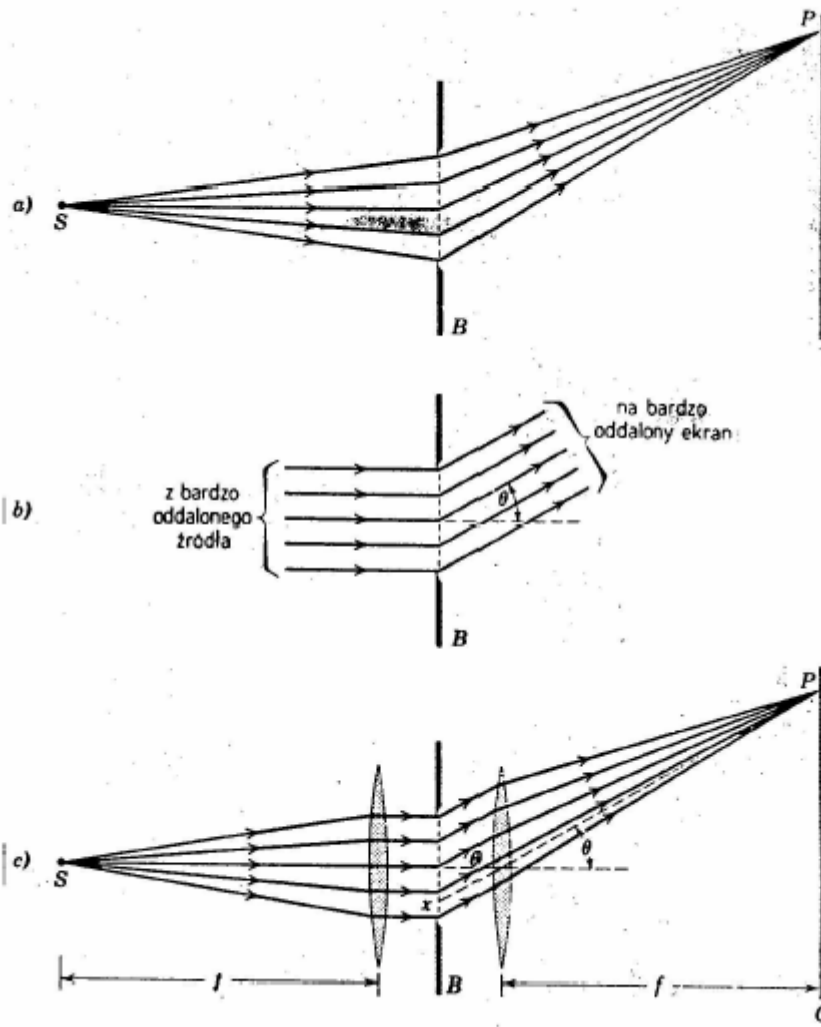
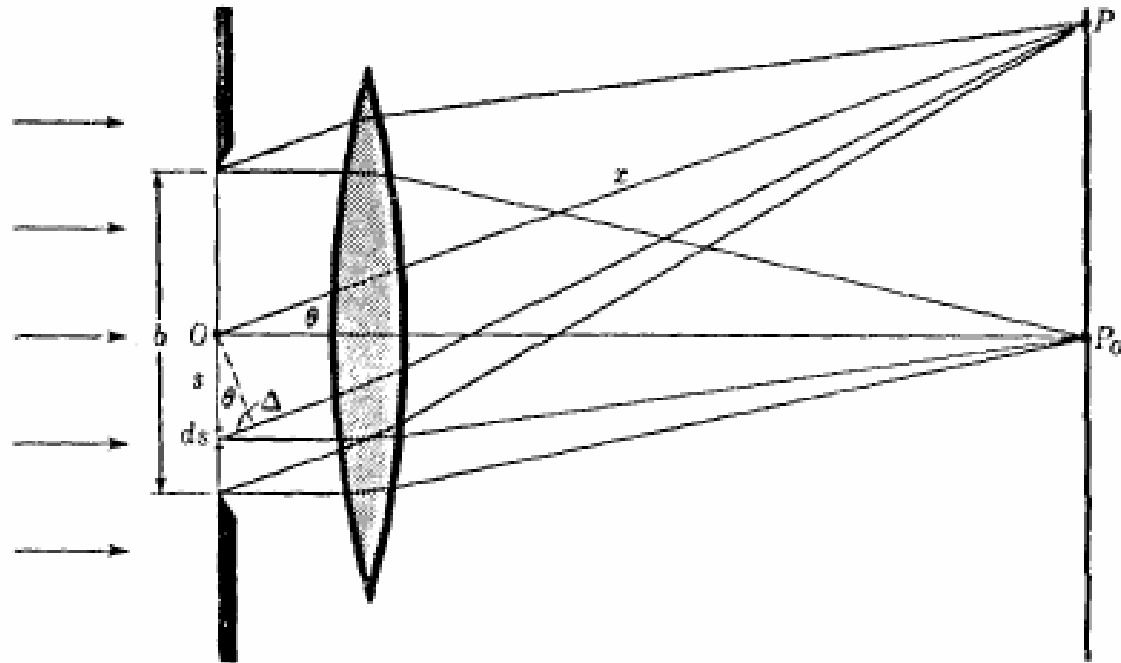

Zdolność rozdzielcza

Dyfrakcja Fresnela (a) a dyfrakcja Fraunhofer (b), (c):

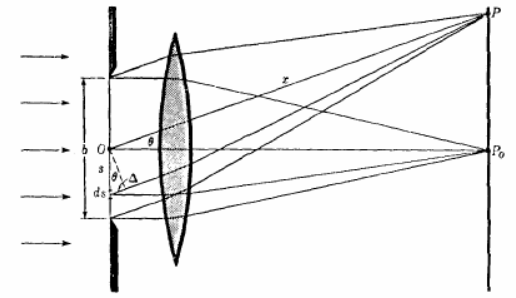

Zdolność rozdzielcza

ds - element czoła fali w płaszczyźnie szczeliny w odległości s od środka.

Zdolność rozdzielności

Fala cząstkowa od ds w środku szczeliny daje w P :

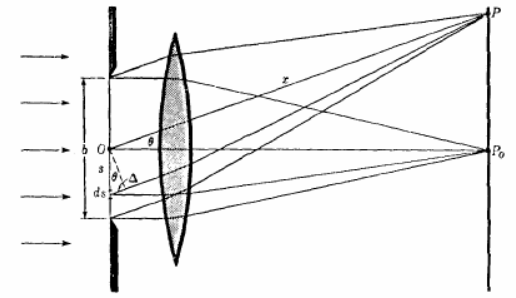
$$dE_0 = \frac{a ds}{x} \sin(\omega t - kx) \quad (\text{sferyczna})$$

$$dE_s = \frac{a ds}{x} \sin(\omega t - k(x + \Delta))$$

$$dE_s = \frac{a ds}{x} \sin(\omega t - kx - ks \sin \theta)$$

trzeba scałkować po s ($-b/2, b/2$)

Zdolność rozdzielcza

Dla pary ($\pm s$):

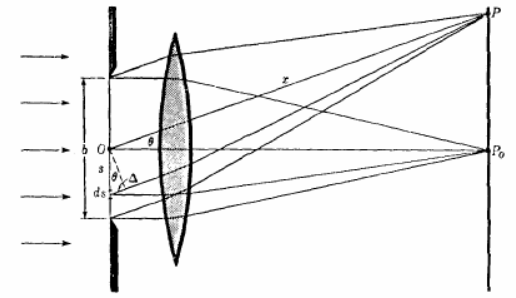
$$dE = dE_{-s} + dE_{+s} =$$

$$= \frac{a ds}{x} [\sin(\omega t - kx - ks \sin \theta) + \sin(\omega t - kx + ks \sin \theta)]$$

$$dE = \frac{a ds}{x} [2 \cos(ks \sin \theta) \sin(\omega t - kx)]$$

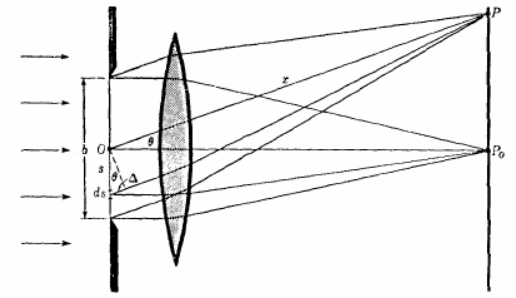
$x \sim \text{stałe} \Rightarrow$

Zdolność rozdzielności

$$\begin{aligned} E &= \frac{2a}{x} \sin(\omega t - kx) \int_0^{b/2} \cos(ks \sin \theta) ds = \\ &= \frac{2a}{x} \left[\frac{\sin(ks \sin \theta)}{k \sin \theta} \right]_0^{b/2} \sin(\omega t - kx) = \\ &= \frac{ab}{x} \frac{\sin(\frac{1}{2} kb \sin \theta)}{\frac{1}{2} kb \sin \theta} \sin(\omega t - kx) \end{aligned}$$

Zdolność rozdzielcza

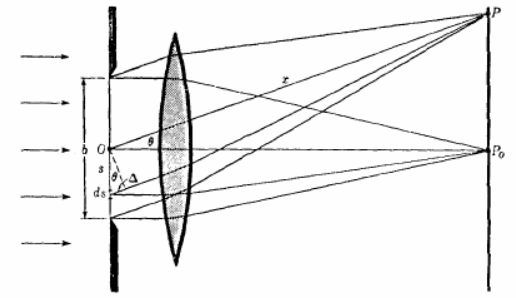
Drgania wypadkowe – harmoniczne, z amplitudą zależną od P (przez θ).

$$\text{Niech amplituda } A = A_0 \frac{\sin \beta}{\beta} \quad (*)$$

$$\begin{cases} \beta = \frac{1}{2} kb \sin \theta = \frac{\pi b \sin \theta}{\lambda} \\ A_0 = ab/x \end{cases}$$

β - połowa różnicy faz wkładów od brzegów szczeliny.

Zdolność rozdzielcza

Natężenie:

$$I \sim A^2 = A_0^2 \frac{\sin^2 \beta}{\beta^2}$$

Dla światła padającego pod kątem i :

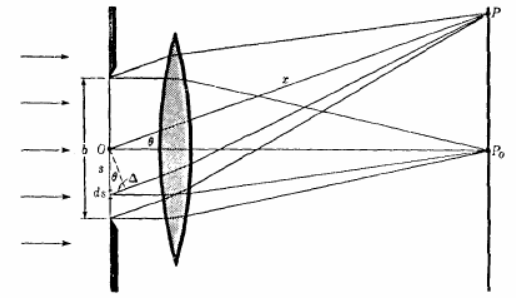
$$\beta = \pi b(\sin i + \sin \theta)/\lambda$$

$$\text{Dla } \beta \rightarrow 0; \quad \sin \beta/\beta \rightarrow 1; \quad I = A_0^2 = I_0$$

- maksimum główne.

$$\text{Minima dla } \beta = m\pi \quad (m = \pm 1, \pm 2, \dots)$$

Zdolność rozdzielności

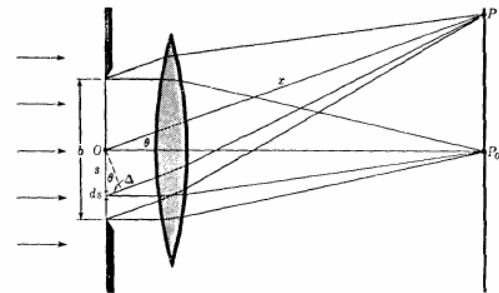
Maksima poboczne dla $\operatorname{tg} \beta = \beta$ $\left(\frac{\partial}{\partial \beta} (*) = 0 \right)$

\Rightarrow z przecięć krzywych $y = \operatorname{tg} \beta$, $y = \beta$)

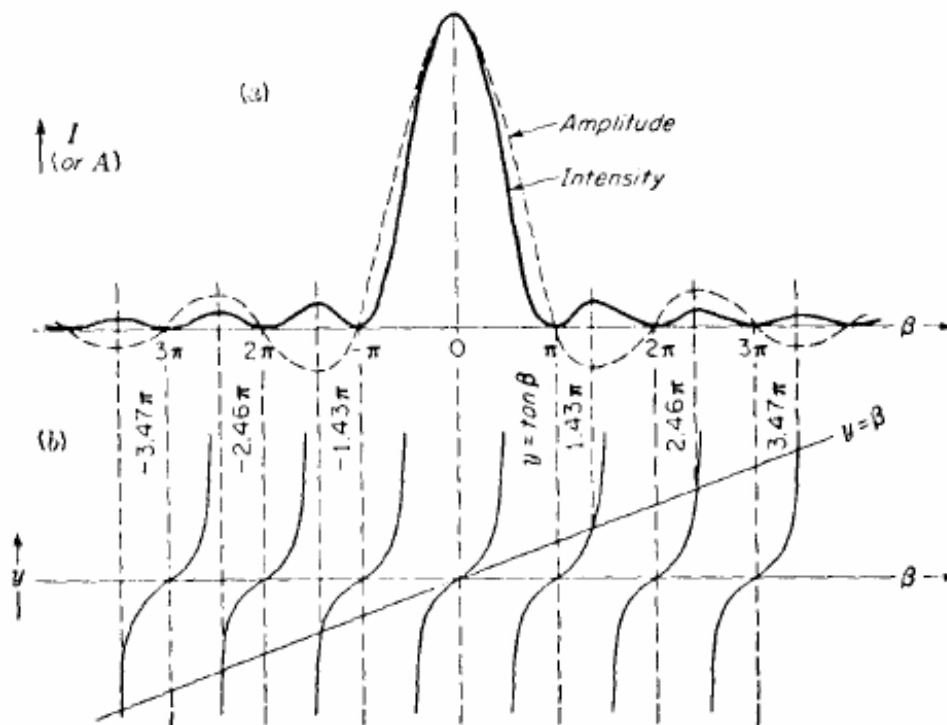
Pierwsze minimum: $\sin \theta_1 = \lambda/b$ $(\theta_1 \cong \lambda/b)$

ℓ - odległość do ekranu, d - odległość (na ekranie) do pierwszego minimum

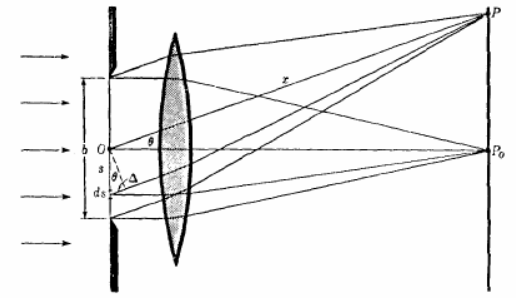
Zdolność rozdzielcza

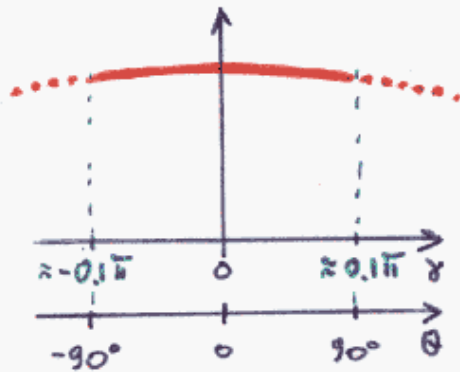
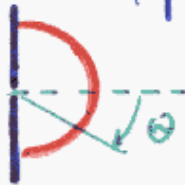
⇒ szerokość prążka głównego: $d = \frac{\ell}{b} \lambda$

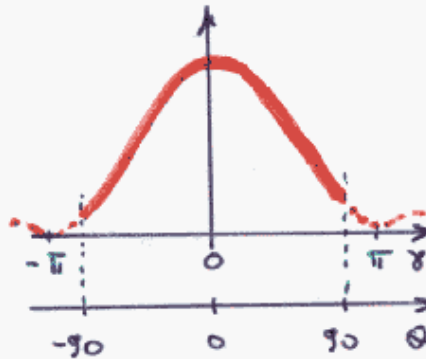
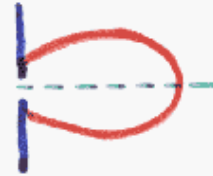
Zdolność rozdzielcza

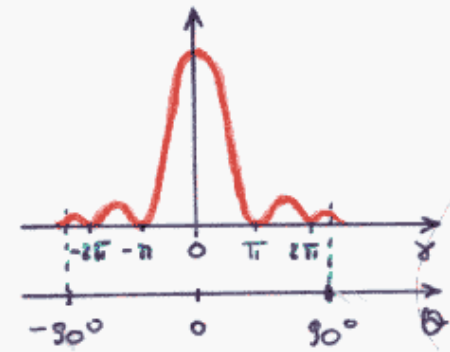
$d < \lambda$ (np. $d \approx \lambda/10$)

$d \approx \lambda$

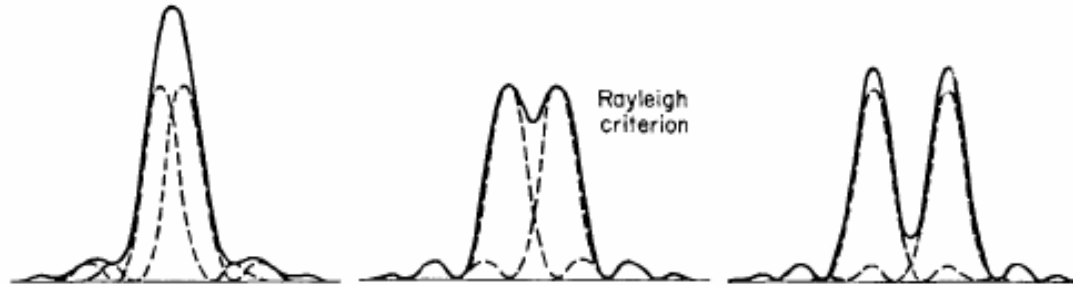

$d > \lambda$ (np. $d \approx 2.5 \lambda$)

Zdolność rozdzielcza

Zdolność rozdzielcza wg Rayleigha:

Według Rayleigha najmniejsza odległość kątowa dwu obiektów, aby były rozróżnialne, musi wynosić:

$$\theta_{\min} = \sin^{-1} 1.22 \lambda / D$$

$$\underline{\theta_{\min} \cong 1.22 \lambda / D}$$

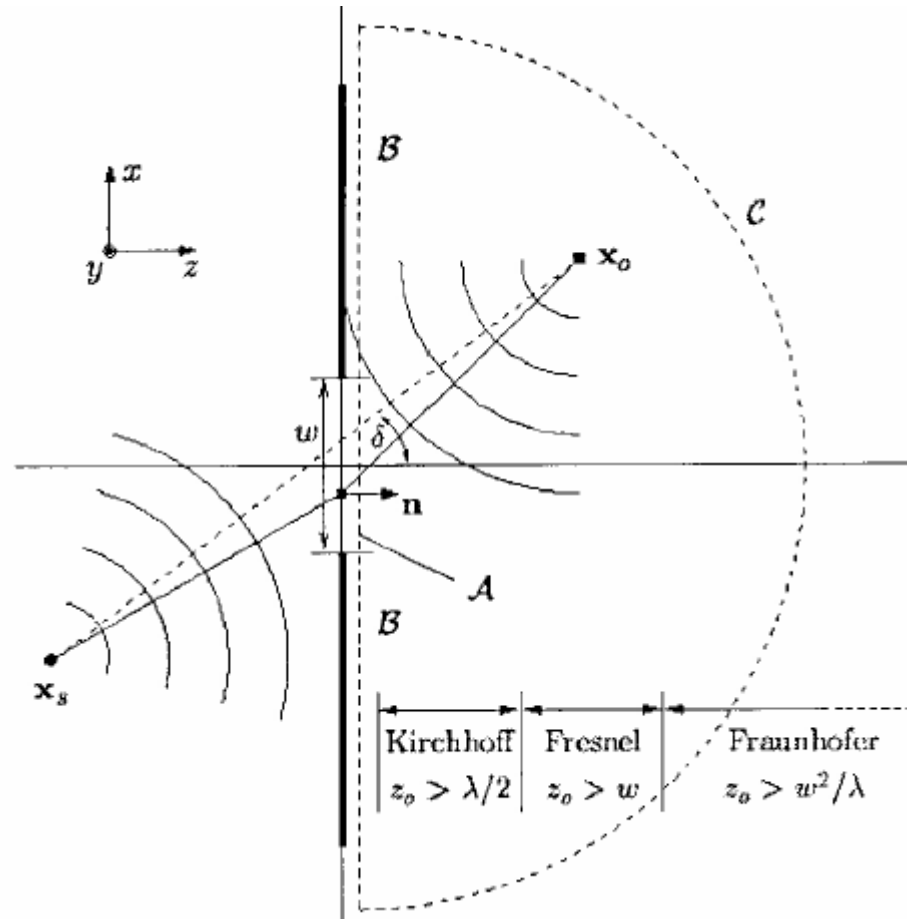
Zdolność rozdzielcza

- **Rozdzielcza zdolność obrazu**, wielkość charakteryzująca zdolność układu optycznego do odtwarzania szczegółów obserwowanego obiektu. Zdolność rozdzielczą obrazu ograniczają zjawiska dyfrakcyjne

Zdolność rozdzielcza

- Skalarna teoria dyfrakcji

$$U(x;t) = \text{Re}[U(x)e^{-i\omega t}].$$

$$\left[\Delta - \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2}{\partial t^2} \right] U(x;t) = 0 \quad \text{oraz} \quad [\Delta + k^2] U(x) = 0.$$

